

Кафедра української та зарубіжної літератури

Лайфгаки НМТ-2024 з української літератури

- > ПРОГРАМА ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
 - > ХАРАКТЕРИСТИКА СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
 - > КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Міністерства освіти і науки України
від 26.06. 2018 р. № 696

**ПРОГРАМА
ЗОВНІШньОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ
результатів навчання з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ
здобутих на основі повної загальної середньої освіти**

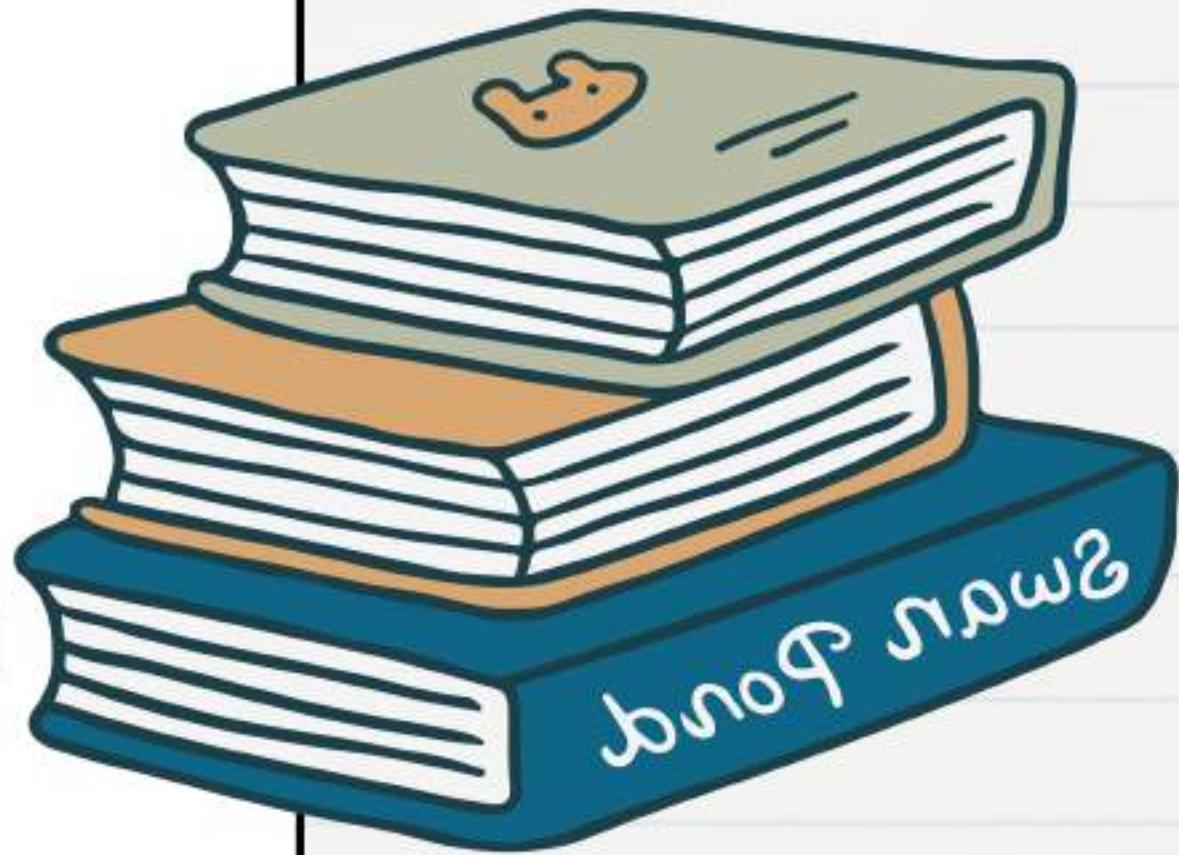
УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Усна народна творчість	<p>Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченки» Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль»</p> <p>Тематика, образи, зміст народніх дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку» Балада «Ой летіла стріла»</p>	<p>Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жниварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади; - визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості; - розрізняти літературні роди, види й жанри; - співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією; - визначати тему, ідею, проблематику літературних творів; - характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки; - визначати художні образи і їхню роль у літературному творі; - упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; <p>співставляти в складах літературних творів:</p>
2. Давня українська література	<p>«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги)</p> <p>«Слово про похід Ігорів»</p> <p>Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту — звичай і права...», «Бджола та Шершень»</p>	
3. Література кінця XVIII-початку ХХ ст.	<p>Іван Котляревський. «Енеїда», «Наташка Полтанска»</p> <p>Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт»</p>	

Обсяг

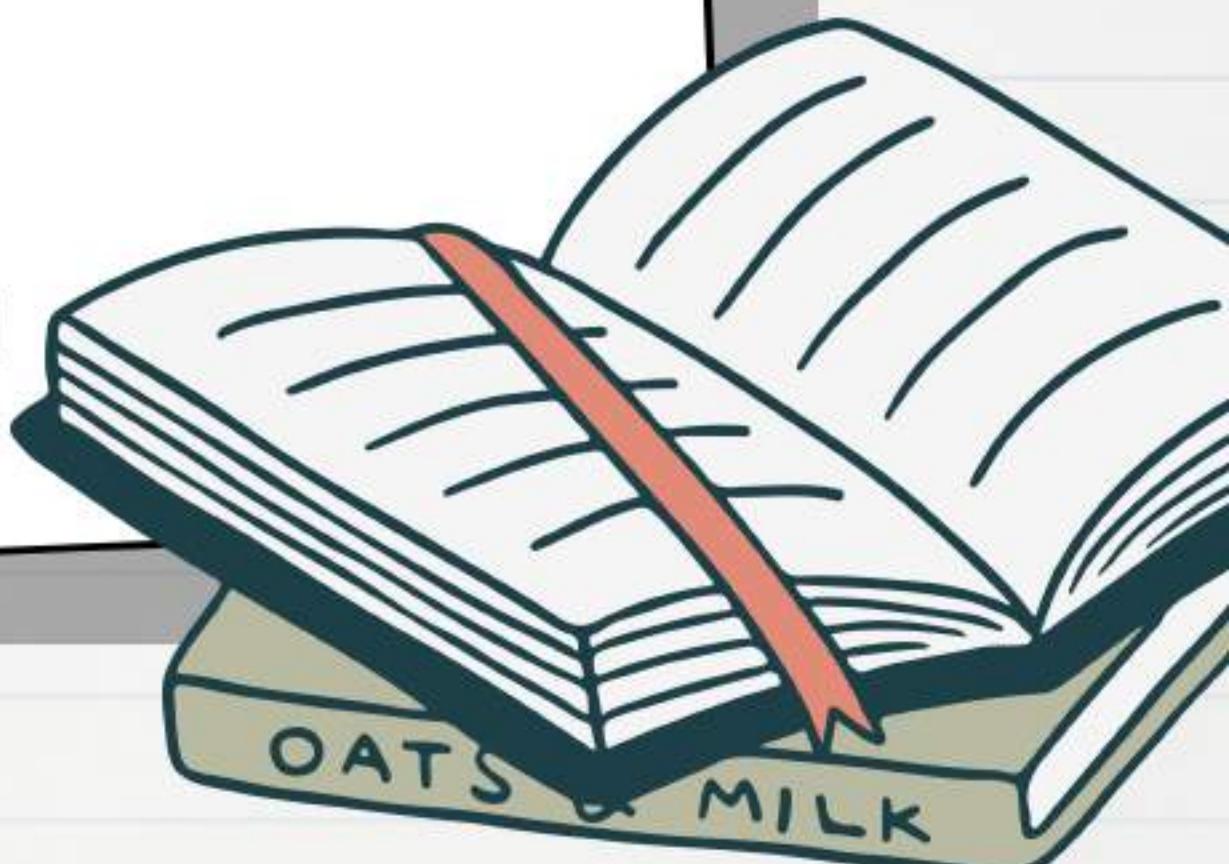
- **60 творів** (з них: 28 віршів)
- **5 періодів розвитку української літератури:**
 - фольклор
 - давня література
 - література кінця XVIII- початку ХХ ст.
 - література ХХ ст.;
 - письменники-емігранти
 - сучасний літературний процес (кінець ХХ-початок ХХІ ст.)

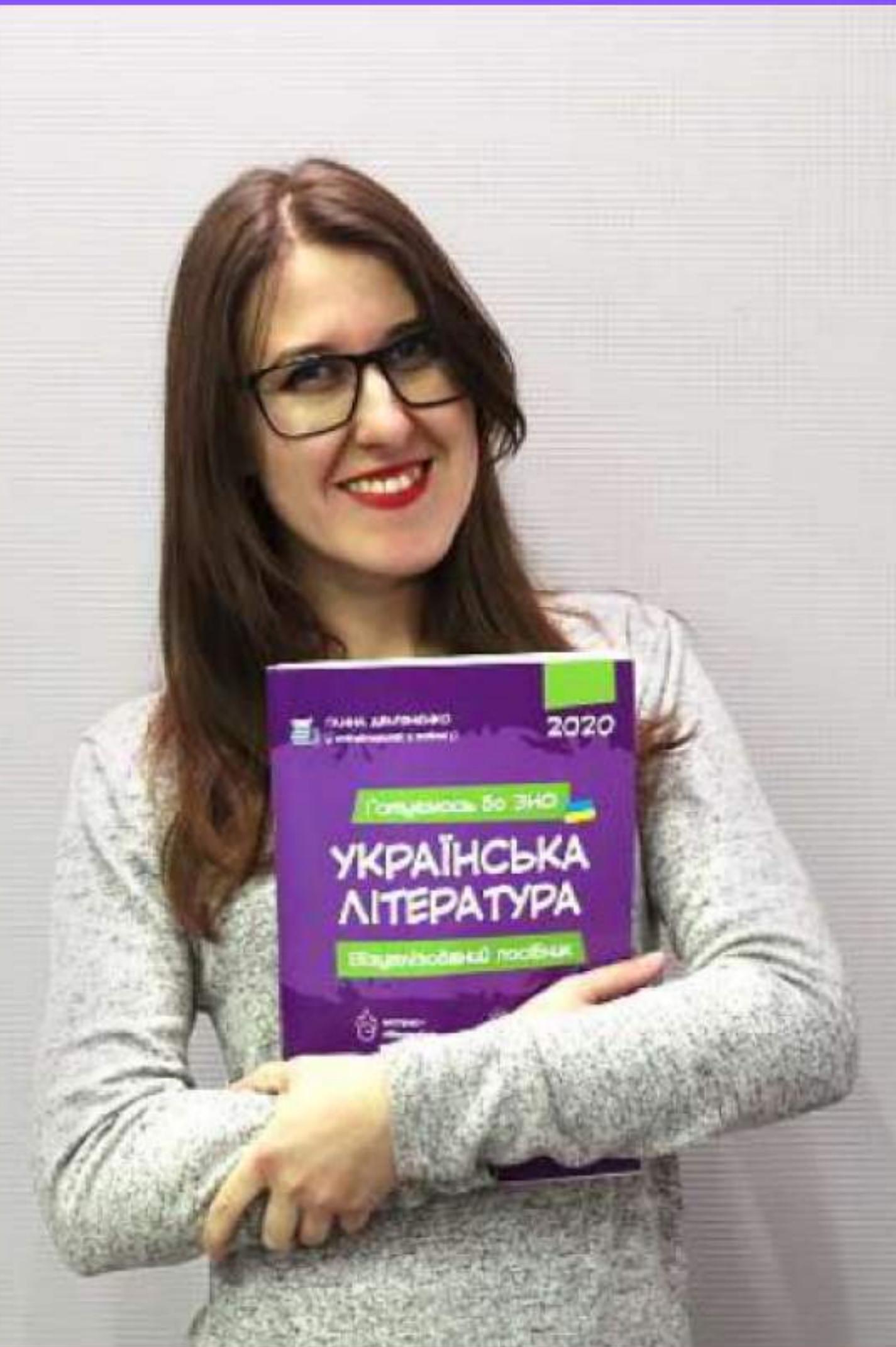

Обов'язкове прочитання творів

- Читання повних текстів
- Аудіокниги
- Підкасти
- Комікси (візуалізована література)

ГАННА ДЕМ'ЯНЕНКО
у співавторстві з тобою ;)

Готуємось до ЗНО

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Візуалізований посібник

- експрес-підготовка
- візуалізація
- Від лакою запам'ятовування
- Часть курсу:
9, 10, 11 кл.
+ творче літератури
- инноваційне
матеріало
- високі
результати
- ніжтваждано
практикою
- Задаткові
матеріали
за ФА-нном

ОСНОВА

Леся Українка

ЛАРИСА КОСАЧ-КВІТКА

Ді... мішоючи думаси, що се хвія,
сладкошила дівчина-троянди не
одинокий [єдиний] мухоміна на
всю новогасну соборну Україну.
І Франко

ВИРОСЛА В ЛІТЕРАТУРНІЙ СІМІ
НАТИ-ОЛЕНА ПЧІЛКА - письменниця
БАТАКО - ПЕТРО КОСАЧ - високоосвічений домінік,
любені літ-ру
Дядько - Михайло Драгоманов - літературознавець,
фольклорист,
історик,
співак-шансоніст
ПРОДЮСІР РОЛЬ У
ФОРМУВАННІ ПИСЬМЕННИЦІ
Співак-шансоніст
І Франко

ПИСАТИ почала з 9 років

ІДЕАЛ - ГОРДА, ВОЛЕНЬБНА, НАРОДОЛЮБНА людина

ЧЕРЕЗ ХВОРОБУ ЖИВЕ У ПІВДЕННИХ КРАЇНАХ

“Лісова пісня”

СВІТ ЛЮДИНИ + СВІТ ПРИРОДИ
ВОЛИНЬ ПОЛІССЯ

ЧАСТО РАБСЬКИЙ,
ЗАЗДРІСНИЙ,
ХИЖАЦЬКИЙ

ВІЛЬНИЙ,
ШИРОКИЙ,
НЕЗАЛЕЖНИЙ

ПОРУШЕННЯ ГАРМОНІЇ
ПРИРОДИ ПОРОДЖУЄ ЗЛО

ВЕРШИНА ДРАМАТИКІЇ
ШЕДЕВР УКРАЇНСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

МІФОЛОГІЧНІ ЧУВЛЕННЯ ЖИТЕЛІВ ПОЛІССЯ

Л.У. ВИНОШУВАЛА ОБРАЗИ
РОКАМИ, з дитинства

МАЛЮЮ ВНОЧІ САМА
ВІГАЛА В ЛІС ДИВИТИСЯ
НА МАВКУ

СУМУЧЕ ЗА
ДОМІВКОЮ
ЗА КОРДОНОМ

„Тишина я її неподоба,
10-12 днів, і не писати
не можна, бо такий учен
був неприменим настриг!“
Л.У.

НОВАТОРСТВО - СИНТЕЗ РІЗНИХ
ВІДІВ МИСТЕЦТВА, КІНЕМАТОГРАФІЧНИЙ
ЕФЕКТ - Швидка зміна звуків, рухів, часу

2 КУЛЬМІНАЦІЇ

СВІТ ЛЮДИНИ

СВІТ ПРИРОДИ + МІФОЛОГІЯ

“

— В яскраво-зеленій
одязі, з розпущеними
чорними з зеленим
полиском косами...

ЧОХ В ТЕБЕ,
ОЧІ НЕ ЗЕЛЕНІ,
ТЕ БЕЗ ЗЕЛЕНІ.
А БУЛІЧНЕ
СІВІ... ВІДЕ
СІВІ... НІ,
ВДАСТАВСЯ,
ЧОРНІ ТІКІ,
МОЖЕ, КАРІ...
ТІ ТІКІ ДІВЧА!

З АЛУ ВИХОДИТЬ
ЛУКАШ,
ХУДИЙ
З ДІВІЦІН ВОНОСІМ
БЕЗ СВІТКІН,
БЕЗ ЧАПКІН

МАВКА

ЛУКАШ

ДУЖЕ МОЛОДИЙ ХЛОПЕЦЬ
ГАРНИЙ, СТРУНКИЙ
ЧОРНОБРНІЙ,
НА ГОЛОВІ
БРИЛЬ
СОРОУКА
ВИЧІЩЕНА,
ВІДПЕРЕЗАНА
НА ПОВСІ
НОВИК і КІВІЧКІ
ЛІНКА НА МОТУЗКУ

З АЛУ ВИХОДИТЬ
ЛУКАШ,
ХУДИЙ
З ДІВІЦІН ВОНОСІМ
БЕЗ СВІТКІН,
БЕЗ ЧАПКІН

ДЯДЬКО ЛЕВ!

УЖЕ СТАРИЙ ЧОХОВІК,
ПОВАЖНИЙ і ДУЖЕ ДОБРИЙ
З ВІДУ
ВО-ПОХІСЬ —
КОМУ ДОВІ
ГЕ ВОЛОСІ

УБРАДНИЙ
У ПОЛОТНІЮ
ОДЕЖУ
НА НОГАХ
ПОСТОДИ

ЧЕРЕЗ
ІЛЧЕ ВИЛАГЕТІ-
НИК З ЛІНКА
КОШЛЬ (ТОРБА)
НА ШІРОКОМУ РЕМЕНІ

КИЛИНА

МОЛОДА ПОВНОВІДА
МОЛОДИЧ
У ЧЕРВОНИЙ
ХУСТЧІ

ІНДІІ
ДІВОЧІ
ДІВЧАТИ
НА БЛІЙ
ПУХКІЙ
ШІКІ

ДРІБНОТА
РІВНО
ЗАРРАДДОВАНІЙ
ЗЕЛЕНІЙ
ЧАРПУХ

ЛІСОВИК

МАЛІЙ, БОРОДАТИЙ ДІДОК
МЕТКИЙ
РУХАМИ
ПОВАЖНИЙ
ОБличчям

У БУРЯЧ-
КОВІЙ
СПІДНИЧІ,
У ВОЛОХАТІЙ
ШАПЧІ
З КУНИЧІ

У БРУННАТНОМУ
ВЕРАННІ БАРВИ КОРИ

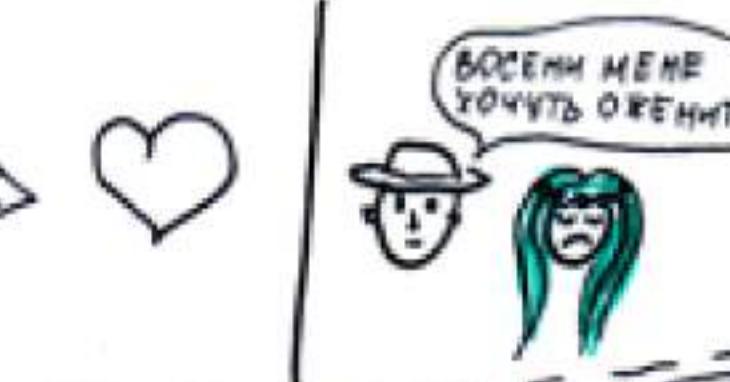

ПРОВЕСНА

ТАМ ХЛОПЕЦЬ
НА ДУДКИ РІХЕ ОЧЕРЕТ!
НЕНАВІДХУ ЛЮДЕЙ!
ЗАДСКОЧУ!

СТИ! ТО Ж
ДЯДЬКО ЛЕВ
СІДІТЬ НЕ У ХИЗІ.
ВІН НАМ ПРИЯТЕЛЬ.
ЛЮБЛЮ СТАРОГО.
ВІН ЗАКЛЯВСЯ, що
НЕ ДАСТЬ ЗРУБАТИ
ДУБА, А І — що
ДЯДЬКО ЛЕВ і ЙОГО
РІДНЯ будуть
У БЕЗЛЕЦІ.

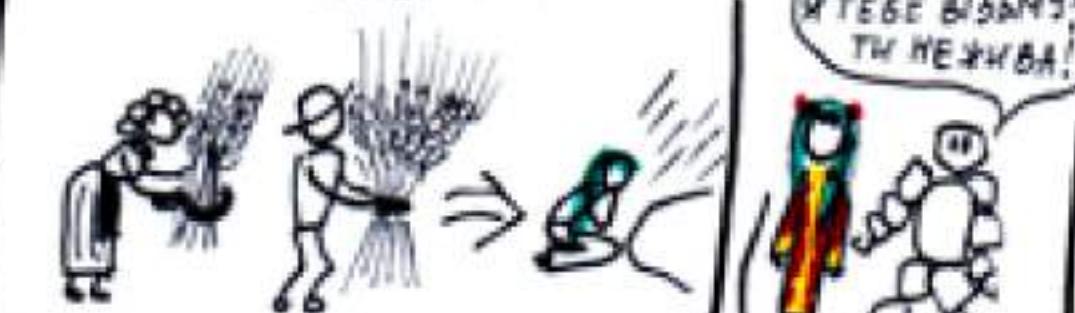

1 Ох, як довго я спані!
що мене розбудило?
ЧУЧЕШ?
2 ТО ХЛОПЕЦЬ
ЗА СОЛНЦІ
ГРАЄ
3 КОТИЛ Б
З ЛОВАЧТИ
ЙОГО.
ВІН, ПЕВНО,
ГАРНИЙ
4 НЕ ЗАДЧВАЛЯСЯ
ЗА ЛЮДСЬКИХ
ХЛОПЦІВ.
СЕ ЛІСОВИМ
ДІВЧАТАМ
НЕБЕЗПЕЧНО!
...РАЗ ВТУПИЩІ,
І ПРОПАЛА ВОЛЯ!
5 Ну, як-таки,
щоб воля —
та пропала?
БЕ ТАК КОИНСЬ
ВІТЕР ПРОПАДЕ!

ПІЗНЕ ЛІТО

ІДИ ЖАТИ!
ПЕРЕВДЯГНЕННА
НАВКА

ХМАРНА ОСІННЯ НІЧ

УЛАК

**УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА
В КОМІКСАХ**

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ФОНД

Авторка ідеї та співвласниця проекту - Ольга Ходацька
Керівниця та співвласниця проекту - Надія Грачова

*Особлива подяка за сприяння у підготовці проекту ЧЕРКУН Олені та Головань Марії

Обласний центр патріотичного виховання
молоді | Facebook

Пер.

СЛОВО ПРО ПОХІД ІГОРІВ

Давньоруська* перлина
українського ліро-епосу.
Перше видання - 1800р.

КАТЕРИНА

Тарас Григорович Шевченко

Соціально-побутова поема
Перше видання - 1840р.

ЗАХАР БЕРКУТ

Іван Франко

Історична поема
Перше видання - 1882р.

ЛІСОВА ПІСНЯ

Леся Українка

прекрасна казка про любов і зраду

драма-феєрія
Перше видання - 1911р.

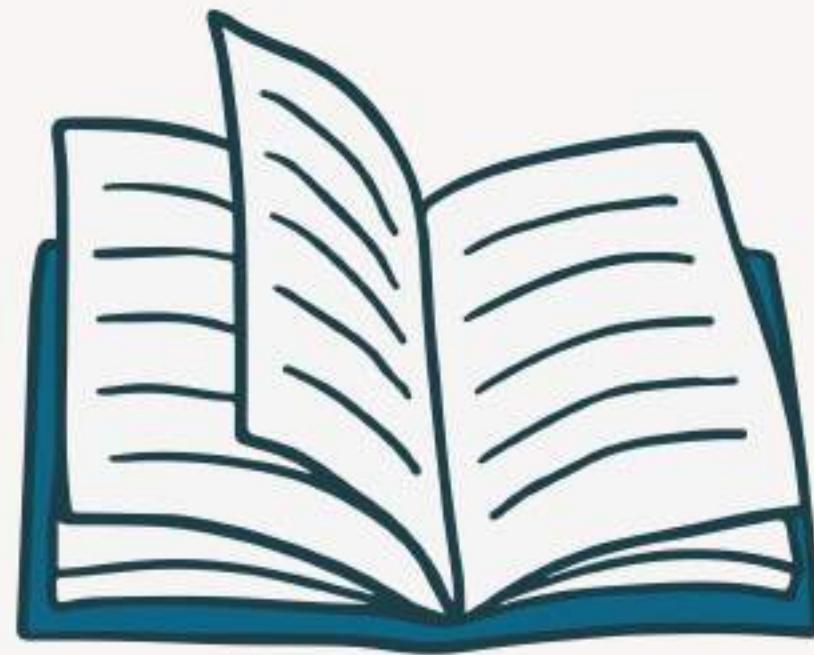

КАЙДАШЕВА СІМ'Я

Іван Нечуй-Левицький

Соціально-побутова поема
Перше видання - 1875р.

Безкоштовний
збірник
коміксів

Тарас Григорович Шевченко

(1814-1861)

геній слова,
пензля і пера

ЖАНР

Соціально-побутова
поема

НАПРЯМ

романтизм (з
елементами
сентименталізму)

ЛІТЕРАТУРНИЙ РІД

Соціально-побутова
поема

КАТЕРИНА

Присвячена
В. Жуковському (до
дня викупу поета з
кріпацтва - 22
квітня 1838 р.)

ІДЕЯ

Гнівний осуд панської
розвбещеності,
співчуття жінці-
матері, захист
знедолених. Ідея
вільного Кохання

ТЕМА

Трагічна доля жінки-
покритки й дитини-
безбатьченка у
кріосному
суспільстві

ПРОБЛЕМАТИКА

- любов і
страждання;
- батьки і діти;
- моральні закони
тогочасного
суспільства, їх
порушення;
- честь і
безвідповідальність;
- Крах ілюзій

ГЕРОЇ

Катерина

(образ України, зрадженої
і зневаженої Москвою)

прообраз героїні –
Оксана Коваленко

як бачив
Катерину
сам Шевченко

Івась

(образ
байстрюка)

Шлях

ческарізний образ у Творі

чумаки

Карбівничий

Епізодичні персонажі

москалі

оффіцер-
негідник

батьки Катерини

старий Кобзар

як бачив
Катерину
сам Шевченко

СЮЖЕТ

Полюбила москалика.
Як знало Серденько

пролог-звернення
поета

Кохайтесь, чорнобриві,
Та не з москалями.
Бо москалі-чужі люди,
Роблять лихо з вами

Кохаю
тебе!
и я тебя!

1

Нехай тебе бог прощає
Та добрій люде;
Молись богу та йди собі —
Мені легше буде

2

2

Де ж та
московщина?

3

батьки
померли
з горя

дім —> Київ —> Бровари —> московія

4

не для себе
прошу,
для дитини!

настала зима

5

Заходьте
погрітися!

Карбівничий

Наймичкою тобі стану...
З другою кохайся...
З цілим світом... Я забуду.
Що колись кохалась,
Що од тебе сина мала,
Покриткою стала...
Покинь мене, забудь мене,
Та не кидай сина.

ЗНО-ОНЛАЙН

ЗНО/НМТ онлайн з української мови та літератури

Тести ЗНО онлайн / Українська мова і література

Тести ЗНО онлайн з предмета
«Українська мова і література»

Усі завдання за темами ^β

2023

НМТ онлайн **2023 року** з української мови – **1 сесія**

НМТ онлайн **2023 року** з української мови – **2 сесія**

НМТ онлайн **2023 року** з української мови – демоваріант

2022

НМТ онлайн **2022 року** з української мови – **основна сесія**

НМТ онлайн **2022 року** з української мови – демоваріант

2021

ЗНО онлайн **2021 року** з української мови та літератури – **додаткова сесія**

ЗНО онлайн **2021 року** з української мови та літератури – **основна сесія**

ЗНО онлайн **2021 року** з української мови та літератури – **пробний тест**

ЗНО онлайн **2021 року** з української мови та літератури – демоваріант

2. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1.2.1. Усна народна творчість

Усна народна творчість (47)

0%

Почати

1.2.2. Давня українська література

Літописи (15)

0%

Почати

Слово про похід Ігорів (35)

0%

Почати

Григорій Сковорода (39)

0%

Почати

1.2.3. Література кінця XVIII – початку ХХ ст.

Іван Котляревський (84)

0%

Почати

1.2.3. Література кінця XVIII – початку ХХ ст.

Іван Котляревський (84)

Почати

Тарас Шевченко (68)

Почати

Предмет: УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Розділ: Література кінця XVIII – початку ХХ ст.

Тема: Тарас Шевченко

Кількість завдань: 68

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68

Завдання 1 з 68

«Нема на світі України, / Немає другого Дніпра, / А ви претеся на чужину / Шукати доброго добра», — докоряє землякам

- A** Тарас Шевченко
- B** Пантелеймон Куліш
- В** Іван Котляревський
- Г** Марко Вовчок
- Д** Іван Нечуй-Левицький

На картині зображену головну героїню твору

- A** Івана Котляревського
- Б** Тараса Шевченка
- В** Григорія Квітки-Основ'яненка
- Г** Пантелеймона Куліша
- Д** Панаса Мирного

Позначте відповіді:

А **Б** **В** **Г** **Д**

Рядки

То покритка попідтинню
З байстрям шкандибає,
Батько й мати одцурались,
Й чужі не приймають...

суголосні з додею героїні твору

- А** «Маруся»
- Б** «Наталка Полтавка»
- В** «Кайдашева сім'я»
- Г** «Мартин Боруля»
- Д** «Катерина»

Позначте відповіді:

А **Б** **В** **Г** **Д**

Увідповідніть назви творів з їхніми жанрами.

Назва твору

- 1 «Кайдашева сім'я»
- 2 «Катерина»
- 3 «Наталя Полтавка»
- 4 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Жанр

- A** драма
- B** роман
- C** повість
- D** поема
- E** новела

Картина Сергія Васильківського може слугувати ілюстрацією, розділу твору

Позначте відповіді:

A B C D E

1	☐				
2	☐				
3	☐				
4	☐				

- A** «Наталя Полтавка»
- B** «Мойсей»
- C** «Катерина»
- D** «Кайдашева сім'я»
- E** «Маруся Чурай»

Позначте відповіді:

A B C D

Остап Вишня

ПСЕВДОНІМ

справжнє ім'я, прізвище – Павло Губенко

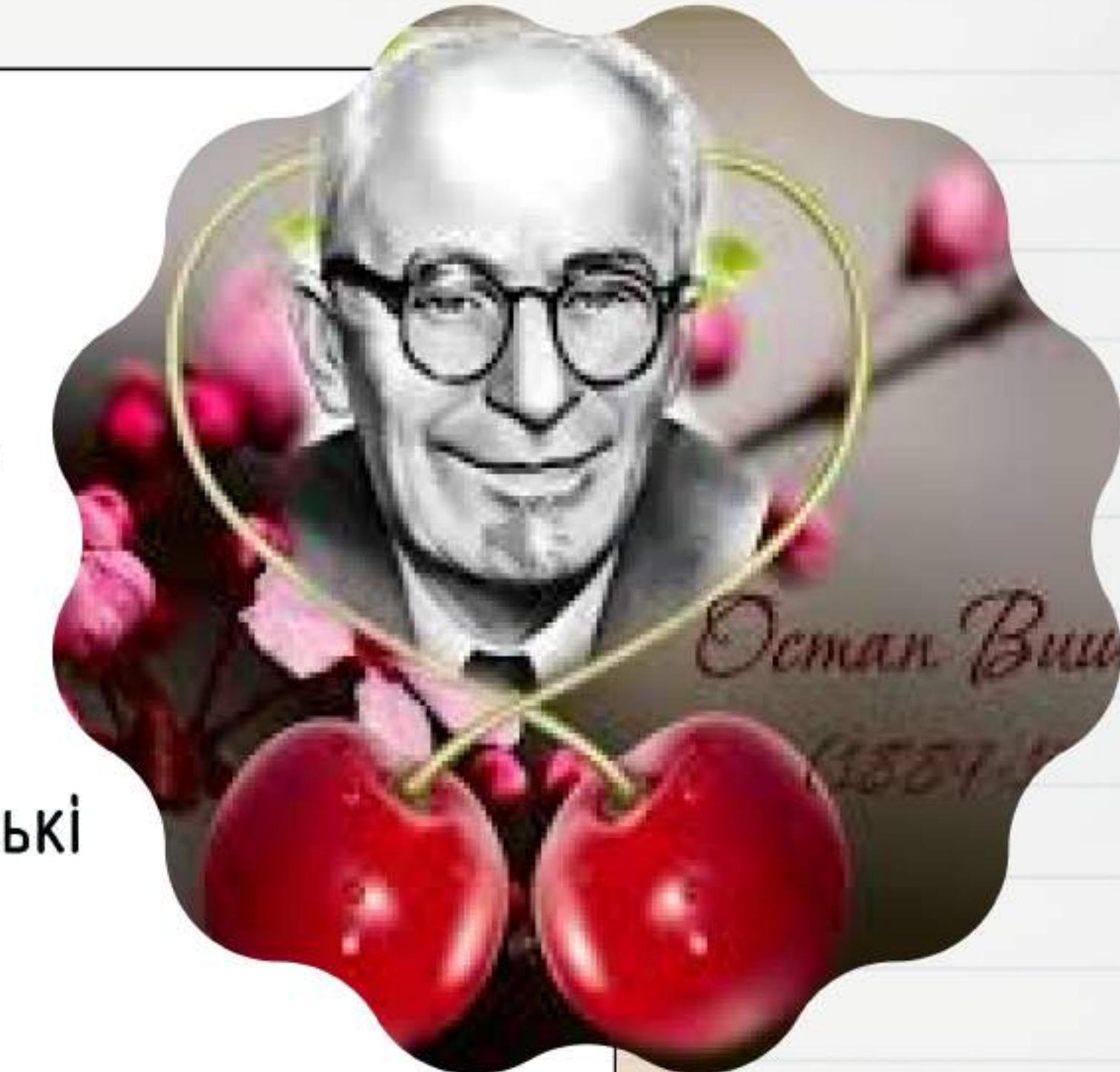
Твори, які виносяться на НМТ

- “Моя автобіографія” (гумореска);
- “Сом” (усмішка) - збірка “Мисливські усмішки”

Особливості творчої манери

- письменник-гуморист, «король українського тиражу», девіз: «моя зброя – сміх»,увів в українську літературу новий жанр «усмішка», представник літературного напряму модернізм (неоромантизм, неorealізм)

Остап Вишня (справжнє ім'я, прізвище – **Павло Губенко**) – письменник-гуморист, «король українського тиражу», девіз: «моя зброя – сміх», увів в українську літературу новий жанр «усмішка», представник літературного напряму модернізм (неоромантизм, неореалізм).

«Моя автобіографія»

Жанр: гумореска

«СоМ»

Жанр: усмішка

1.2.4. Література ХХ ст.

Остап Вишня (43)

0%

Почати

Завдання 1 з 43

Справжнє прізвище автора твору "Сом" -

- A** Кандиба
- B** Губенко
- C** Фітільов
- D** Лозов'ягін
- E** Тобілевич

- A** Микола Куліш
- B** Остап Вишня
- C** Микола Хвильовий
- D** Улас Самчук
- E** Григорій Тютюнник

Позначте відповіді:

A **B** **C** **D**

Позначте відповіді:

A **B** **C** **D**

Остап Вишня започаткував жанр

- A** роману в новелах
- B** роману у віршах
- V** памфлету
- Г** усмішки
- A** фейлетону

«Ніколи не сміявся без любові до вас усіх, до сонця, до вітру, до зеленого листу! У моєму сміхові завжди бачив народ...», - сказав

Позначте відповіді:

A Б В Г Д

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

- A** Іван Нечуй-Левицький
- B** Іван Карпенко-Карий
- V** Іван Котляревський
- Г** Остап Вишня
- Д** Микола Куліш

Позначте відповіді:

A Б В Г Д

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

EdEra

@EdEraEducation Підписанося 126 тис. користувачів 2,2 тис. відео

EdEra – студія онлайн-освіти. Ми робимо онлайн-освіту в Україні якіс... >

ed-era.com і ще 5 посилань

ГОЛОВНА

ВІДЕО

НАЖИВО

СПИСКИ ВІДТВОРЕННЯ

СПІЛЬНОТА

Онлайн-курс у формі корисних порад (лайфхаків), що допоможе простежити історію розвитку мистецтва слова від фольклору й перших писемних пам'яток до сучасної української літератури, опанувати базовими теоретико-літературними поняттями, виробити навички аналізу художніх творів.

Онлайн-курс з підготовки до ЗНО "Лайфхаки з української літератури"

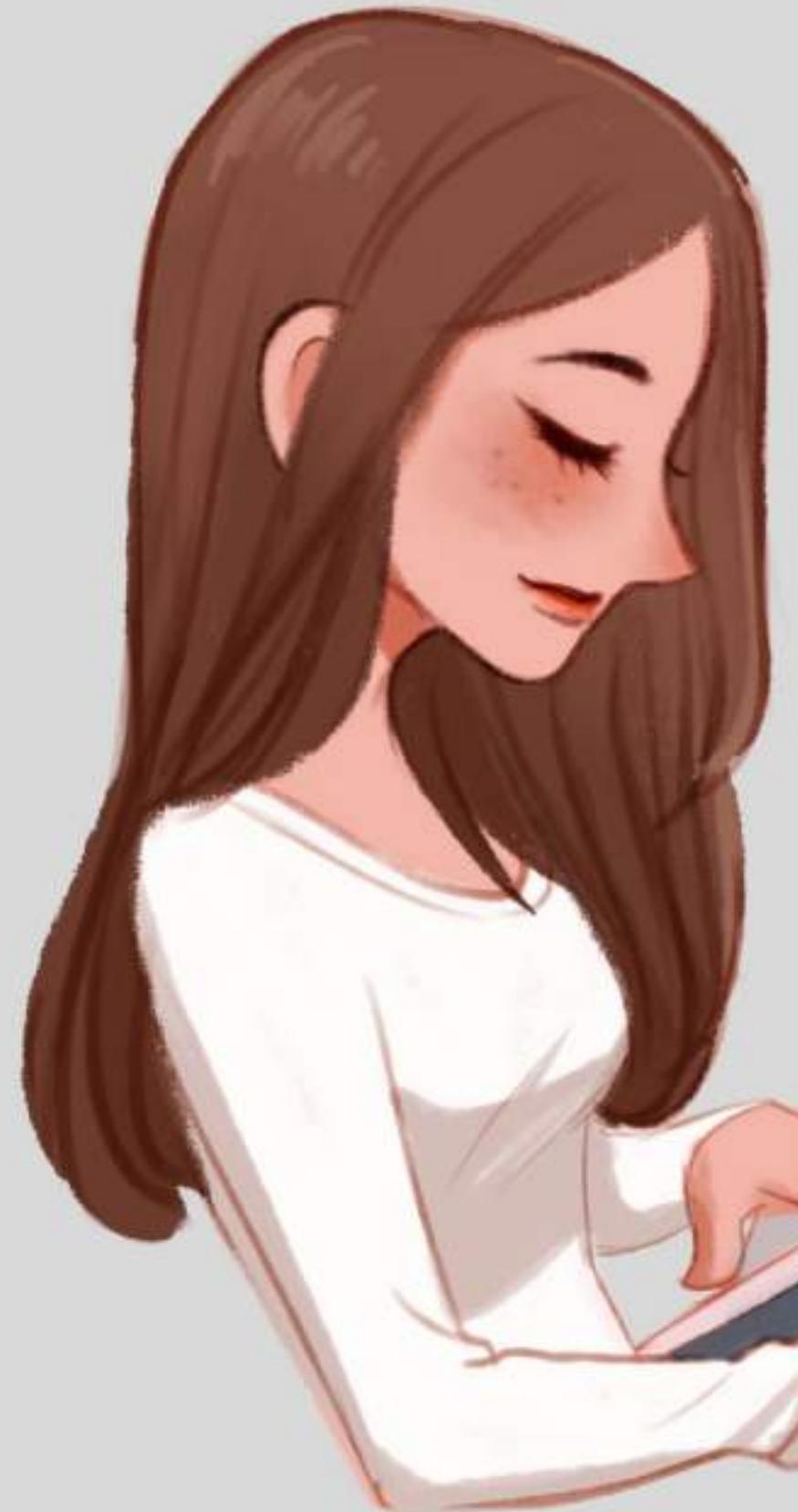

EdEra

Підписанося 126 тис. користувачів

[Підписатися](#)

3		EdEra	Давня українська література. Онлайн-курс з підготовки д...
4		EdEra	I. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко. Онлайн-курс...
5		EdEra	Т. Шевченко. Онлайн-курс з підготовки до ЗНО...
6		EdEra	П. Куліш. Онлайн-курс з підготовки до ЗНО...
7		EdEra	I. Нечуй-Левицький, Панас Мирний, I. Карпенко-Карий....
8		EdEra	I. Франко, M. Коцюбинський. Онлайн-курс з підготовки д...
9		EdEra	Леся Українка. Онлайн-курс з підготовки до ЗНО...
10		EdEra	О. Кобилянська. Онлайн-курс з підготовки до ЗНО...

Як визначити рід та
жанр твору???

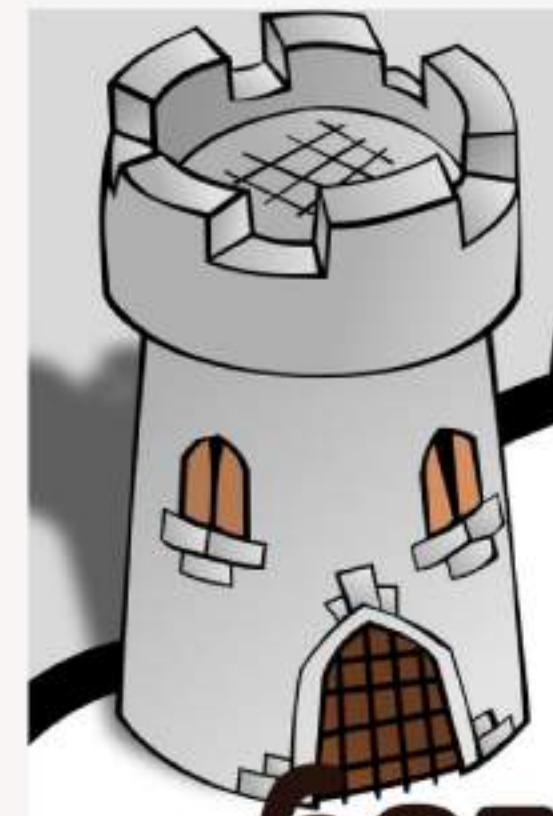

ЗАПАМ'ЯТАЙ!

невеликий обсяг
віршова форма
ліричний герой
почуття, думки
переживання

це **ЛІРИКА!**

ЗАПАМ'ЯТАЙ!
різний обсяг
прозова форма
**багато героїв (головні,
другорядні, епізодичні)**
наявність подій, локацій
конфлікт

Це ЕПОС!

ЗАПАМ'ЯТАЙ!

— призначено для театру

— репліки

— ремарки

— конфлікт

— дії, яви

— дійові особи

Це ДРАМА!

**Спробуй визначити: до якого
літературного роду (епос,
лірика чи драма) належить
Поданий уривок**

ЯВА 2

Наталка та Возний

Уривок № 1

Возний. Благоденственного і мирного пребування! (В сторону). Удобная
оказія предстала зділати о собі предложеніє на самоті.

Наталка (кланяючись). Здорові були, добродію, пане возний!

Возний. "Добродію"! "Добродію"! Я хотів би, щоб ти звала мене —
тєє-то як його — не вищепом'янутим ім'ярек.

Наталка. Я вас зову так, як все село наше величай, шануючи ваше
письменство і розум.

Возний. Не о сем, галочко, — тєє-то як його — хлопочу я, но желаю із
медових уст твоїх слышати умилильноє названіє, сообразноє моєму
чувству.

Уривок № 2

Чорні брови, карі очі,
Темні, як нічка, ясні, як день!

Ой очі, очі, очі дівочі,
Де ж ви навчились зводить людей?

Вас і немає, а ви мов тута,
Світите в душу, як дві зорі.

Уривок № 3

Поляни ж жили в ті часи окремо й володарювали родами своїми...

І були три брати: один на ім'я Кий, а другий — Щек, а третій — Хорив, і сестра їх — Либідь. Кий сидів на горі, де нині узвіз Боричів, а Щек сидів на горі, яка нині зветься Щекавицею, а Хорив — на третій горі, через що і прозвана вона Хоривицею. І збудували вони городок на честь свого старшого брата, й нарекли його Києвом. А навколо города був ліс і пушта велика, і ловили там звірів. І були ті мужі мудрими й тямущими, і називалися вони полянами, від них в Києві є поляни й до сьогодні.

Старанна підготовка – запорука успіху!

